

Afscheidstoespraak Voorzitter bij het vertrek van de heer André Rouvoet (ChristenUnie) op dinsdag 17 mei 2011

Geachte heer Rouvoet, beste André,

Op de eerste dag van het meireces maakte u bekend dat u vandaag, 17 mei 2011, een punt zou gaan zetten achter uw politieke loopbaan, op de kop af 17 jaar na uw eerste aantreden als lid van deze Kamer. De eerste zeven jaar was u lid van de fractie van de RPF, de reformatorische politieke federatie. Na het samengaan in 2001 van de RPF en het GPV in de ChristenUnie werd u lid en daarna leider van die fractie. Toen uw partij in februari 2007 toetrad tot het kabinet Balkenende IV werd u minister voor Jeugd en Gezin en vicepremier. In de demissionaire periode na het vertrek van de PvdA-bewindslieden, nam u het ministerie van Onderwijs erbij. Na de verkiezingen in mei vorig jaar moest u dat vanaf 17 juni ook nog combineren met het lidmaatschap van de Tweede Kamer.

Aan die combinatie van functies kwam een einde met het aantreden van het huidige kabinet. U kon zich volledig concentreren op het Kamerlidmaatschap. Maar u kreeg ook de tijd om eens na te gaan denken over uw eigen toekomst. De terugkeer naar de Kamer moet op sommige terreinen een enorme verandering voor u zijn geweest. Bijvoorbeeld wanneer u na afloop van een debat gehaast het Kamergebouw verlaat en uw vroegere chauffeur u toeroept: "Hollen André, anders mis je je trein!"...Maar een politieke tegenstander heeft ooit gezegd dat hij zonder probleem zijn auto aan u zou uitlenen, dus als de treinen een keer niet rijden . . .

Tot nu toe staat - behalve een kort dienstverband bij het ziekenfonds 'Het Gooi en omstreken' voorafgaand aan uw studie - de politiek centraal in uw werkzame leven. Desondanks vind ik de term 'hij was een politiek dier' niet zo bij u passen. Voor u was politiek ook allerminst 'een spel'. Voor u was de politiek een manier om uw diepgewortelde maatschappelijke en godsdienstige overtuigingen over het voetlicht te brengen.

Die overtuiging heeft vaak het etiket 'christelijk sociaal' opgeplakt gekregen. Maar u bent niet zo van etiketten plakken en spannende one-liners. U was wel - zoals een De Groene Amsterdammer het kortgeleden uitdrukte - een man van het debat. U had er zichtbaar plezier in om in deze zaal en elders de degens te kruisen met vertegenwoordigers van andere partijen. Maar dan wel een debat op basis van het uitwisselen van argumenten en niet het herhalen van standpunten.

In 2006 liet NRC Next een debatdeskundige het optreden van een aantal politici analyseren. Over u had hij het volgende te melden. 'De kracht van Rouvoet schuilt niet zozeer in zijn rustige en beschaafde debatstijl, maar meer in zijn consistentie. Zijn constante houding maakt hem authentiek en dus geloofwaardig. Daardoor wordt hij bijna nooit in de rede gevallen'. Tot zover het citaat.

Dat beeld van de authentieke politicus wordt natuurlijk bepaald door de grondslag van waaruit u politiek bedrijft. Daarin staan bepaalde begrippen centraal.

In een interview in het blad Wapenveld in april 2009 zei u daarover: “Een uitspraak die ik nog niet boven mijn bureau heb hangen, maar wel altijd in mijn hart heb gedragen, luidt: christelijke politiek gaat in essentie niet om macht, maar om die macht dienstbaar te maken aan de gerechtigheid”. In Vrij Nederland liet u optekenen: Ik zit niet in de politiek omdat ik zo graag carrière maak, maar omdat ik denk dat ik hier iets te doen heb.”

U heeft hier ook het nodige gedaan, of misschien is het beter om te zeggen dat u in de politiek heel veel hebt gedaan. Zo veel dat het opsommen daarvan ons vergaderschema ernstig in de war zou sturen. Voor één wapenfeit maak ik een uitzondering, namelijk uw lidmaatschap van de opeenvolgende parlementaire onderzoekscommissies naar de opsporingsmethoden van politie en justitie. Een kolfje naar de hand van een jurist met grote belangstelling voor rechtsfilosofie en staatsfilosofie. Spraakmakende onderzoeken, waarin u als jong en relatief onervaren Kamerlid indruk maakte door uw kennis van zaken en uw welsprekendheid.

Voor dat laatste kreeg u in 2003 de Thorbeckeprijs. Een jaar later viel u weer in de prijzen, dit keer als politicus van het jaar. Of u nu vorig jaar wel of niet in de prijzen viel als nestor van de Tweede Kamer laat ik vandaag maar in het midden. Het is nu ook niet meer relevant.

Veel van uw collega's hebben na de aankondiging van uw afscheid lovende woorden over u gesproken. Die ga ik hier niet herhalen. Steeds terugkerende begrippen waren in elk geval constructief, gedreven, integer en bescheiden.

U werd beschreven als een man die overwinningen niet nadrukkelijk claimt, ook al heeft hij ze duidelijk behaald. Logisch, want zoals ik al eerder zei: voor u was de politiek geen wedstrijd; geen spel.

Wij zullen uw bijdrage aan het debat missen en het kan niet anders of u gaat ons ook missen. Maar ik ben zeker van dat u binnen niet al te lange tijd nieuwe mogelijkheden zult vinden om op een zinvolle wijze invulling te geven aan uw overtuigingen. Vandaag wil ik u bedanken voor uw wijze en inspirerende bijdragen aan de beschouwingen in deze Kamer!

Beste André, ik wens jou en je gezin het allerbeste voor de toekomst!
Het ga je goed!